

terne skal stadig kunne løse undervisningsopgaver i håndarbejde inden for det folkeoplysende arbejde i fritidsundervisningen og på de frie kostskoler, men behovet for bredere beskæftigelsesmuligheder også inden for det private arbejdsmarked må tilgodeses. Derfor foreslås en mere åben formulering, der ikke alene sigter mod formidling af faglige færdigheder, men inddrager historisk-kulturelle perspektiver og praktisk beskæftigelse med fagenes produkter, herunder vurdering af form, farver, materialer og håndværksmæssig kvalitet i forhold til anvendelse.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at uddannelsens varighed på 2½ år fastholdes. Den nuværende struktur med en ensidigt faglig grunduddannelse på ½ år og en faglig-pædagogisk uddannelse på 2 år foreslås ændret til en 1. del, der er fælles for de studerende, med tilegnelse af grundlæggende kundskaber af 1 års varighed og en 2. del omfattende en selvstændig, uddybende specialisering af 1½ års varighed.

Til stk. 2

De hovedelementer, der er nævnt i stk. 2, giver mulighed for at behandle uddannelsen i et bredere perspektiv end efter gældende lov med tilegnelse af grundlæggende kundskaber og færdigheder i hele uddannelsens fagkreds. For at støtte iværksættelse af selvstændig virksomhed og fremme beskæftigelse på det private arbejdsmarked foreslås fagkredsen udvidet med forbruger- og økonomifag. Det er tanken, at de studerende i 1. del skal opnå tilstrækkelig indsigt i uddannelsens kernefag til på kompetent måde at kunne imødekomme krav fra forskellige beskæftigelsesområder.

Den procentvise fordeling af hovedelementerne foreslås at kunne være 40 pct. håndarbejdsfag og 20 pct. til hver af de 3 andre hovedelementer. Man kunne forestille sig, at den enkelte studerende skal kunne vælge 2 håndarbejdsfag blandt seminariets tilbud.

Formålet med den pædagogiske praktik er at give de studerende mulighed for at opleve den livsform, der karakteriserer det folkeoplysende område. Omfanget foreslås at svare til ca. 2 ugers fuldtidsstudier.

Den foreslåede struktur giver en mere effektiv udnyttelse af studietiden og mulighed for, at det enkelte seminarium i højere grad end efter gældende lov kan skabe sit særpræg. Til gengæld må de uddannelsessøgende ved valg af studiested være bekendt med, hvilke institutionsspecifikke håndarbejdsfag og pædagogiske linier det enkelte seminarium tilbyder. (Bilag 3).

Til stk. 3

Der findes ikke standardstillinger til håndarbejds lærere. De skal inden for folkeoplysningen, på de frie skoler og på det private arbejdsmarked kunne være iværksættere og selv kunne skabe et stillingsindhold. Studiets 2. del foreslås derfor præget af den studerendes selvarbejde og egne initiativer. Den studerende skal have medbestemmelse og medansvar for sammenhængen mellem valg af fag i relation til samfundsudviklingen og de aktuelle arbejdsmarkedsmuligheder. Uddannelsen kan i øvrigt tilrettelægges sådan, at den kan tilpasses den enkelte studerendes individuelle studietempo. F.eks. kan praktikperioden, dog uden statens uddannelsesstøtte, forlænges ud over den normerede studietid.

Med hensyn til specialefag er det tanken, at den enkelte studerende udbygger sin viden og sine færdigheder med henblik på formidling eller produktion i enten de håndarbejdsfag, der er valgt på 1. del, eller i et håndarbejdsfag og i kunst- og kulturhistorie. Det sidstnævnte fag er efter gældende lov fællesfag for alle studerende, men det foreslås nu, at de studerende får mulighed for uddybende studier ved at kunne vælge kulturformidling som specialefag.

Håndarbejdsseminarierne er allerede efter gældende lov kendetegnet ved institutionsspecifikke fag, idet ikke alle håndarbejdsseminarier udbyder de samme hoved- og tilvalgsfag. Herudover er der gennemført forsøg med specialisering efter forskellige beskæftigelsesområder. I naturlig fortsættelse heraf kunne man forestille sig, at de forskellige seminarier udnytter muligheden for at specialisere sig inden for forskellige pædagogiske linier med håndarbejdsfag sat i relation til enten undervisning (folkeoplysningsområdet, beskæftigelsesforanstaltninger) eller kommunikation og formidling (dags- og ugepressen) eller rådgivning, drift og ledelse såvel på det private som det offentlige arbejdsmarked (iværksætter- og skolevirksomhed, særforborgens boinstitutioner, specialforretninger eller tekstilafdelinger i stormagasiner m.v.).

En linieopdeling som den foreslåede vil give bredere beskæftigelsesmuligheder end efter gældende lov, hvor alle 8 seminarier sigter mod undervisning og folkeoplysning.

Supplerende fag kan f.eks. være filosofi, håndarbejdsgagenes perspektiv og etik, identitet, historie og internationale relationer. Det kan også være manuelle aktiviteter, der naturligt knytter sig til valgte specialefag, eller fag af betydning for den valgte pædagogiske linie. Man kunne forestille sig, at der tidsmæssigt afsættes, hvad der svarer til 4-5 ugers fuldtidsstudier.